

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Aurea Rosa id e[st] pre||clarissima expositio sup[er]
eua[n]gelia to||tius anni**

Mazzolini, Silvestro

Hagenaw, M.dxvi.

VD16 M 1751

Dominica q[ua]rta aduentus Textus eua[n]ge. Joan. i. cap.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70365](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70365)

gim^o pparando nos ad dirigi. i. facien/
do qd in nobis est vt adiuuemur a deo.
Sequit^r (ois vallis adimplebit^r / r omis
mons r collis hūllitabit^r) Sedm Gre. i
omel. p colles r mōres itelligunt supbi
iudei. p valles pō hūlles gentiles q per
fidē eleuari sūt: r plenitudinē grē rece/
perūt. Vel fm Chryf. p mōres r colles
generalr itelligunt supbi qd chīs humi/
liar: p valles hūlles quos exaltat. Se/
quit^r (r erūt p̄ua i directa r aspera in
vias planas) Nota q: erūt: id ē acsi di/
cat. r puerent p̄ua. i. iniusta corda: in
directa. i. sc̄ā r iusta. et aspera. i. mēres
iracūde i vias planas. i. in mansuetudi/
nē. Gre. i omel. P̄ua directa fiunt: cū
maloz corda p iniusticiā derota: ad iu/
sticie regulā dirigunt. Aspera aut i vi/
as planas imutant: cū immitres r iracū/
de mēres: p infusione grē ad lenitatem
mansuetudis redeūt. Hec ille. Sequit^r
(r videbit ois caro). i. ois hō fm Chry/
so. vt iudei r gēriles. est em distributio
p generibz singuloz r nō p singulis ge/
nerz (salutare). i. saluatozē Jesum (di no/
stri). i. dei patris q illū misit in mundū
Vel fm Grego. in omel. hoc refert ad
diē iudicij in quo oēs videbūt ch̄m.

Volat^r Joannes significat eū in q
est grā. Ille extens de deserto sue p̄tem/
platiōis: cū fuerit inter hoies clamat r
hoitat dirigere corda ad ch̄m p penitē/
tiā suscipiendā. In Matt. xij. Ex ab/
undantia cordis os loquit^r.

Dominica q̄rta aduentus

Textus euāgē. Joan. i. cap.

Querunt iudei ab hieo
solumis sacerdotes et
leuitas ad Joānē vt i/
terrogarēt eū. Tu q̄s
es: Et confessus est: r nō nega/
uit. Et cōfessus est: qz non sum
ego christus. Et iterrogauerūt
eum. Quid ergo helias es tu:
Et dixit hō sum. Propheta es

tu: Et respondit. hō. Disertū
ergo ei. Quis es. vt responsum
demus his qui miserunt nos:
Quid dicis de teipso? At. Ego
vox clamantis in deserto. Dirige
viam dñi: sicut dixit Esai/
as p̄ph. Et q̄ missi fuerāt erāt
ex phariseis. Et iterrogauerūt
eū: r dixerūt ei. Quid ergo bap/
tizas. Si tu nō es christ^{us} ne/
q̄ helias: neq̄ p̄pheta? Res pō/
dit eis Joānes dicens. Ego bap/
tizans in aqua: medi^{us} aut vestrū
stetit quē vos nescitis. Ipse est
qui post me vēturus est: qui an/
te me factus est: cuius ego non
sum dignus vt soluā eius corri/
giam calciamēti hęc in Betha/
nia facta sunt trans Jordanez:
vbi erat Joannes baptizans.

Querunt iudei ab
hierosolymis sacerdotes et
leuitas. Joā. i. Apud iude
os tres opiniones de Joā/
ne esse videbant. Quidā ei dicebāt ip̄z
esse ch̄m. p̄ sanctitatē r autoritatē bap/
tizandi. Quidā vō q̄ erat Helias p̄/
habitationē i deserto r asperitatē in vi/
ctu r vestitu: r zelū dei. Aliquit vero q̄
esset vn^{us} magnus p̄pheta de p̄ioribz re/
suscitatus propter gratiam p̄phetandi.
sicut glōsa videtur innuere. Ideo ad eū
nuncios miserunt iudei: vt super his sel/
rent veritatem: vel propter aliā causā
que diceb. Continet autē presens euāgē/
gellum tria puncta que sunt Legatio/
interrogatio disceptatio. Quārū ad
primū literaliter sciendū est q̄ vt dicit
Dagister histo. r Origenes: tempō:
quo Joannes baptizabat erat op̄tio
cōmunitis: q̄ adesset tempus Hēstie p̄/
sens vel statim futurum: et martimē in
Hierusalē: vbi erat studiū legi r p̄phē/
taz. Videbāt enim se perdidisse regnū
cū regnaret sup eos Herodes idume/
us. Hoc autē erat varum pro signo ad

Dominica. iiii. Aduentus

uentus messie a iacob. Gen. xlii. ca. vbi
dr. No auferet sceptru de iuda z dur de
femore eius / donec ventat q mittendus
est. Itē videbāt hebdomadas q ab an-
gelo fuerant assignate Dan. ix. post q̄s
bebat mori ch̄is/esse cōpleras vel stati
cōplendas. Nam fm vnā cōputationez
fuerit cōplete in natitate ch̄i: fm altam
pō in passione eiusdē. Et alia aut par-
te vidētes cōuersionē z sc̄ritatē ioan-
nis z auctem/miserūt ad eū legatōez.
Causa aut missiōis fm L̄hy. potuit fu-
isse duplex. Prima: qz crediderūt/vel
salte suspicabant vehemēt ioānez esse
ch̄im. In hac cām cōsentit/ vt aliq̄b vi-
det Origē. q̄ vult q̄ iudei cū reuerētia
z simplici corde legatōez fecerūt ad il-
lum. Cur pō magis crediderūt ioānem
q̄ seum esse ch̄im: Est vdm fm L̄hy.
q̄ ex triplici cā fuit. Prio p̄ asp̄itatē
hab̄it: qz ch̄is h̄uit vestes cōes: ioānes
aut de pills cameloz. Sc̄do p̄ parel-
tatē victus: qz ioānes vtebat locustis z
melle siluestri z vitabat florā in q̄:
ch̄is pō viuebat coit / z cū pctōibz mā-
ducabat. Ch̄is em̄ sic d̄t s. Tho. iij. p.
q. xl. fuit datus in exēplū oim: vñ cōem
vitam duxit. Tertio p̄pter generis cla-
ritatē: qz ioānes fuit filius sumi p̄ntificis:
Iesus aut purabat filius fabri z paup̄u-
le mulieris. Alia causa fm L̄hy. po-
tuit fuisse. Nam ioānes multū defere-
bat ch̄io: z mltos ad illū mittebat. Ju-
dei pō sup̄bi indignabant subijci ch̄io:
z pot̄ volebāt subesse ioanni: p̄tea ab
illis dictū est q̄ pot̄ credebāt ch̄is est
q̄ Iesus. z ideo miserūt legatōez vt all-
cerēt eū ad h̄ vt se veller fateri ch̄im: q̄
uis nō esset. In hac cām videt declina-
re L̄hy. vt ei sc̄tus Tho. z aliq̄ impo-
nūt. Quicqd̄ n̄ sit de h̄ certū est q̄ ista
legatō fuit solēnissima: z in ea magnā
reuerentiā exhibuerūt ei iudei. Hoc aut
notat fm sc̄m Tho. sup̄ Jo. ex q̄tuor.
Primo ex p̄sona mittentū: qz (miserūt
iudei). i. vñ de tribu iuda: q̄ erat tribu
regia. Sc̄do ex loco missionis: q̄a (ab
hierlm̄) q̄ erat citas regia in q̄ vigebar
cultus dei: z studiū diuine leḡis. Tertio
ex p̄sona eoz q̄s miserūt: qz (sacerdotes

z leuitas) in q̄b tā mores / q̄ sc̄ia leḡis
debebant em̄nere. Quarto ex mō p̄po-
nendi suā legatōez: qz (vt interrogā-
rent eū) tanq̄ parati credere (tu quis
es?) Ec̄trario dicebāt ch̄io. Tu de te
sp̄o testimoniū p̄sb̄es: testimoniū tuū
nō est verū. Hec ex illo.

Doraliter ioānes fecit p̄sonā fidelē/
maxime religiōsam. Ista efficit in opi-
nōne sc̄trari p̄ ea q̄ p̄li vidēt ab extra
Uñ cū ch̄is esset sanctior ioāne in vita
te: ec̄trario erat i sentētia hoim. Stul-
ti q̄ sunt q̄ volūt credi q̄ sint boni: z n̄
volūt exēpla mala mōstrare. Quantū
ad sc̄dm sciendū est q̄ tres interrogatō-
nes isti fecerūt. P̄ia iam tacta est. naz
dixerūt (tu qs es?) Sed q̄re fecerunt
istas interrogatōez: nunqd̄ erat igno-
tus: cū esset nobilissim? Et vt dr̄ Luc.
j. Factus sit timor magnus sup̄ om̄ia mō-
rana iudee. i. in hierlm̄: tpe sc̄z nat̄uita-
tis eius. Itē ip̄i vidēt ab eo fuisse ba-
ptizati: quia Bar. j. dicit. Egredieba-
tur ad eū om̄is iudee regio z hierosoly-
mite vniuersi z baptizabāt ab illo. Ad
hoc r̄ndet q̄ fm L̄hy. non interrogā-
t̄ ignozātes: s̄ vt allictāt eū vt se ch̄is
esse dicat. Vel dicendū est q̄ licz cog-
scerent p̄sonā eius: tamē ignozabāt of-
ficiū. Vel sicut dicit Eugen. Quis sc̄i-
rent eū fillū Zacharie: n̄ dubitabāt si
forte q̄ expectabat Helias appuisset in
ioāne: sicut z de ch̄io erat varia op̄inō
q̄busdā dicentibz q̄ esset Helias. alijs
pō q̄ Hieremias aut vnus ex p̄phetis.
Et intellige q̄ dubitabāt an esset He-
lias: sed magis p̄ndebāt q̄ esset ch̄ius:
si simplr̄ intēdebāt. Eo em̄ tpe erat ap̄d
iudeos in aucte dogma illd̄ q̄ aie a cor-
pore migrarēt in corpus. Ideoq̄ crede-
bant aiam Helie in corpe appuisse ioā-
nis. Et h̄ idē q̄dam heretic̄i crediderūt
vt referūt Origē. z sc̄tus Tho. sed vñ
cūnt ioānem negasse se esse Heliam ex ig-
rantia. Sed p̄tra inqt̄ Orig. qz irrōna-
bile videt p̄pham illuminatū a sp̄sc̄o
z de vni geniro tanta narratōe ignozatū
se/ an sua anima aliqui fuerit in Helia.
Sc̄tus Tho. aut videt sentire vt pate-
bit q̄ ip̄i credebant ioāne esse Heliam in

corpe & aia: q' lz in el' naitate mirari
 sine vniuersi: tñ nō est incredibile eos sic
 credidisse. qz & Dar. xij. hī sile d' hero
 de: q' credebat chīm eē ioāne que decol
 lauerat: & tñ diu aū decollatōez ioānis
 chīs pdcauerat: & fuerat nor'. Et iō in
 q' ex illi amētia & crassitudine iudei q're
 bāt a ioāne an ipse eēt hellas. hec ex illo
 Et intellige q' credebāt ipz eē hellā: sed
 cū aliq' hēsitatiōe & suspitiōe de opposi
 to: iōz diuersa infrogāt. Sequit' (& con
 fessus ē). s. p'itātē fm Orige. & s. Tho.
 (& nō negauit). s. p'itātē: q'uis negauit
 rit se chīm. Ut q' d' (& nō negauit) p'it
 itelligit: qz postq' vñ cōfessus est: nō ne
 gavit postea illō: s. firm' stetit i' p'essio
 ne. Quid p'ō sit cōfess' ondit cū subdit
 (& p'essus ē: qz nō sū ego chīs.) & em
 de h' spēatr nō infrogassent: tñ rñdit ad
 mēte eoz: siue simplr siue maliciose in
 frogarent. Sequit' infrogatio scda (Et
 infrogauerit eū. Quid g' hellas es tu?)
 Qd' ideo infrogāt fm Aug. & Chrys.
 qz nouerāt q' hellas p'cursur' erat chīs.
 Galach. iij. Ecce ego mittā vob' He
 liā p'ham anq' veniat dies dñi. Scūs
 aut' Tho. d' eos sic infrogare: qz habē
 res ex sc'pturis hellā nō fuisse mortuuz:
 sed raptrā viuū p' turbine in celū: credi
 derūt cum subito inf eos appuisse: & re
 dit in idē. Sed p'ra: qz erat eis notus.
 vñ d' Luc. j. q' mirari s' vniuersi. Ad h'
 d' scūs Tho. eodē mō q' sup' dictū est.
 Vel sic dicūt aliq': puta Origen. occa
 sio infrogatiōis potuit esse q'undā su
 deoz error: q' aiām crediderūt de corpe
 in corp' tñsferri. Vñ qz ioānes illis he
 lie in mltis videbat: dubitauerit an eēt
 hellas. Sequit' (& dixit: non sum). s. he
 lias. Sed Grego. hic mouet q'stione: qz
 dñs rēq'situs a discip'lis de helie aduen
 tu: de q' dicebat q' chīm deberet p'cede
 re: rñdit dices. Ioānes ipse est Hellas.
 Dar. xj. Ad hoc aut' rñdet idē Greg.
 & coiter aliq'. q' istā q'stione soluit angel'
 Lu. ij. Ipse inq' p'cedet ante eū in spū &
 p'ure helie. Non g' fuit helias in p'sona
 s. in spū & p'ure & ill'itudine vite: vtz ex
 dictis. Uterq' em fuit eremita: & vtz
 p'iter pare' in cibo & potu: & vterq' du
 ris vestib' optus: & vterq' p'utis zela
 roz. vñ ille p'ra achaz: iste p'ra herodes
 puguit: & vterq' alicui' dñci aduētus
 p'cursor. Sequit' tertia infrogatio: cum
 dicit' (p'pheta es tu?) Pro q' sciendū est
 q' iudei sic expectabāt Hellā: ita expe
 ctabāt quendā magnū p'ham: de q' pu
 rabant p'phetasse Moysen Exo. xvij.
 Prophetaz inq' suscitabit vob' dñs de
 frīb' vris. & tñ ista p'pheta intelligēda
 est de chīs. Sic em dicit' Orige. iudei
 male sc'pturā intelligētes: tres p'sonas
 excellētes expectabāt. scz chīm/hellā/
 & istū p'ham. Triplēct ergo potest in
 telligi ista tertia infrogatio. Pro mo
 do intelligit fm Origen. de isto p'phe
 ta de quo dicit' Exo. xvij. Vñ in greco
 pontē ly p'pheta cū articulo denotāte q'
 stat Antonomastice pro illo p'pheta ex
 cellēte. Scdm p'ō aliq's alios intelligit
 de heliseo: qz vt dicit' scūs Tho. ad tres
 p'sonas videbat p'cinere officū bapti
 zandi: qd' ioānes exercebat scz ad chīm
 De q' dicit' Ezech. xxxij. Effundaz sup
 vos aquā mundā. & ad belliam q' diuiste
 aq's Jordanis. iij. Reg. ij. & ad heliseū
 cui' p'cep' naaman se lauit in iordane:
 q' etiā heliseus dicit' excellēs p'pha p'ter
 mirāda signa que fecit. Tertio intelli
 git fm Greg. de p'pha in cōmuni. Sed
 ergo p'mā & scdam acceptiōne nulla est
 difficultas: cum ioānes respōdet. Non
 sum scz p'pheta ille de q' p'phetauit moy
 ses: neq' sum Heliseus. Sed fm tertiā
 est q'stio: quia ipse fuit plus q' p'pheta.
 Solut' aut' a brō Aug. & scro Tho. qz
 nō est ioānes p'pheta: sed maior q' p'phe
 ta. Sed cōtra hoc arguit Nico. de Ly.
 quia min' includit' in maiori sic q'rena
 rius in quinario: ideo q' est plus q' p'phe
 ta/est etiā p'pheta. Sed ad hoc sic d'
 co. Est em malus includat min': nō ta
 men est minus. neq' q'nari' est quater
 narius. Et eodem modo neq' plus q' p'
 pheta est p'pheta: q'uis includat virtut'
 aliter p'ham. & hoc si sumam' p'phetaz
 fm rōnem nois a procul fando: scz quia
 p'dicit' futura. nam plus q' p'pheta non
 solū p'dicit' futura: sed monstrat p'sen
 tia. Et si contra hoc obijciat: quia ad

Dominica, iiii. Aduentus

• **P**phetā spectat etiā p̄ntia occulta dicere q̄ talia sūt. p̄cul a cognitiōe hūana. **D**ico q̄ maḡ distant futura: q̄ nō est aliq̄ qd̄ p̄sens qd̄ nō possit ab aliq̄ creatura cognosci. **E**t si arguat: q̄ fm̄ h̄ maioris p̄tū: erit cognoscere futura q̄ p̄sentia tm̄. **D**ico q̄ v̄p̄ est: s̄z cū h̄ stat q̄ sit maioris dignitatē cognoscere z demōstrare h̄ p̄sens: qd̄ ē ch̄ist̄ q̄ futura coḡscere. **D**icatoris inq̄uā nō ratiōe cognitiōnis: sed rōne rei cognite: vel rōne officij ad qd̄ talis demonstrator eligit. **U**ll̄ aliter dico ad obiectionē q̄ futura sūt maḡis p̄cul q̄ p̄sentia extēsiue: q̄. s̄. distāt cognitiōe z euentu simul: p̄sentia p̄o occulta cognitiōe solū. **H**ec igit̄ fm̄ rōne nois dici possunt: z sic intelligit solutio **A**ugu. dicēt̄ q̄ plus q̄ p̄pha. i. vt sic. i. vt ostendit p̄sentia nō est p̄p̄rie z stricte p̄pheta. **S**ed tamē in rei veritate **J**oannes fuit p̄pheta. vt p̄z testimonio pat̄r̄. **L**uce. i. quāuis nō debeat denoiari p̄p̄rie p̄pheta: sed plus q̄ p̄pheta: id ē baptista v̄l p̄cur̄sor v̄l angel̄: q̄ p̄p̄rie res denomiāt a sua vltima p̄fectōe z dignitate: pura sacerdos a sacerdotio: z nō a diaconatu. **D**ato aut̄ q̄ plus q̄ p̄pheta sit p̄pheta: non tamē est p̄pheta tm̄. z sic soluit **B**regor̄. **E**t sic intelligit etiam solutio **A**ugustini z sancti **T**home: qui dicunt q̄ negant se esse p̄phetas simpl̄ id est p̄p̄se. **S**ed q̄ nihil adhuc affirmatiue responderat **J**oannes: ideo faciunt quartā interrogatiōe qua de nullo speciali interrogat̄ dicēt̄. (**Q**uis es: vt responsum dem̄ h̄is q̄ miserūt nos: qd̄ dicis de reip̄s: fm̄ **L**ib. vii. h̄ nō interrogant vt possint dare responsum mittentib: vt dicūt. **N**am habita responsione affirmatiua tacuissent z nō fuissent cōuersi ad reprehensiōes. **S**ed tamē beatus **J**oannes respondit. (ego vox clamāt̄ in deserto. **I**sta pat̄r̄ ex dicit̄ in p̄cedenti euāgelio. **S**ed tamē adhuc sciendū est fm̄ scrīm̄ **T**ho. sup̄ **J**oan. q̄ ratio l̄ralis quare **J**oannes clamauerit in deserto: ē: vt in deserto manēs imunis esset ab oī peccato: z p̄sequēter dignior ch̄ro testimonij ferre: z illud ex sua v̄ra esset creabile. **D**ystica p̄o est vt ostendat q̄

deceret doctrina dei non deberet esse tm̄ i hierusalē: sed in deserto gentilitatē. **C**lamabat aut̄ fm̄ eundē p̄pter q̄tuor. **P**rio ad ostendēdū q̄ ch̄is in se z in **J**oanne manifeste loq̄bat: quia clamor manifestatiōe importat: i. p̄phetis aut̄ non clamauit: quia tenebrosa aqua in nubibus aeris: id est scientia in p̄phetis. **S**ecundo quia iudei erāt distātes. **T**ertio quia erāt surdi. **Q**uarto q̄ cū indignatione loquebat̄ q̄ si iram demerissent. **D**ozaliter **J**oannes q̄ interpretat̄ gr̄a dñi: significat v̄rū iustū: ad quē ex **H**ierusalē: sc̄z celesti: mittunt nunciū: id ē angel̄: interrogat̄ eū. **T**u q̄s es: id ē inspirantes eum ad cognitiōe p̄p̄rie fragilitatis z iniquitatis: z ipse p̄p̄rie v̄ra tem: q̄ iustus est accusator sui. **I**tem interrogant: si est **H**elias: qd̄ interpretat̄ robustus dominator: sc̄z passionū suarū. **I**tem interrogant si est p̄pheta: id est p̄uidens z p̄considerans futura in morte z in iudicio: z responder. **N**on: quando ita est. vel quando est quidem: sed nō vt debitum est. z hec responsio est in cogitatione et in sacramentali confessione. **Q**uantū ad tertii: i. tertia p̄e euāgelij tangit̄ quedam d̄sceptatio: quia isti acriter reprehendebāt **J**oannē: z ille humiliter se excusabat. **E**st aut̄ sciendū q̄ euāgelista curauit ostendere q̄ isti calumniose z ex inuidia interrogabant: et amouere a mentib: n̄ris admiratiōe d̄tam p̄sūptuosa temeritate istoy dicēs. (**E**t q̄ missi fuerāt erant ex pharisais.) **Q**uasi diceret. **N**ō est mirandū d̄ temeritate eoy: quia erāt ex pharisais: qd̄ interpretat̄ diuisis. **E**rant em̄ quidā religiosi diuisi ab alijs per cultum exteriōrē: quib: vt ait sanctus **T**homas sua religio ausum prebebat. **E**t vt idē dicit̄: inter oēs alios insidiose z calumniose se habebāt ad ch̄m. **E**t nota fm̄ **O**rigēnem q̄ isti sunt alij nunciū a p̄dicis: idō illi tanq̄ sacerdotes z leuite modeste locuti sunt: sed fm̄ **A**ugustinū z **L**ib. vii. stomū illi iudē fuerūt: q̄ sicut pharisai erāt z sacerdotes z leuite: quod ap̄e innuit euāgelista q̄ dicit̄ plus: q̄ miserūt iudei sacerdotes z leuitas: z deinde d̄r: z q̄ missi

fuerat erat ex phariseis. Sed et (interrogauerunt eum: quid ergo baptizatus si tu non es christus/neque bellus/neque prophetas?) Et hoc videtur quod illimet nunc fuerit: quod dicitur Helia et propheta interrogauerat: et nunc secundum mentem Chryso. aperitur doli sui quod latuerat: quia cum non potuissent illum blasphemis subuerrere ad dura se uertunt. Bre. Scriptus quod cum pueris mente regit: a bonis suis sine studio non mutat. Unde Iohannes in epistola inuoluit predicamenta ruder vite. hec ille. Unde subdit. (Ruditer dicitis. ego baptizo in aqua) quasi diceret. non miremini de meo baptismo: quod est solus propeator: ad baptismum christi. nam ego baptizo in aqua. scilicet in sancto Thoma. corpus tamen: et non aias lauo quod non sufficit ad completum baptismum. sed ille qui est deus et homo lauabit corpus et spiritum. Unde de christo subdit. (medius autem vestrum stetit quem vos nescitis.) hoc autem exponit primo secundum Chrysostomum. scilicet ut ad uersationem referat. Medius ergo vestrum stetit: ceterum uersationis do: quem vos nescitis. quod nescitis quod sit et uisus sit: quod deus est et a deo et a matre in modo Secundo exponit secundum Origenem. quantum ad delectationem. Nam dicitur Hieronimus. xliij. Celum et terram impleo dicit dominus. Medius ergo in medio uestrum stetit secundum delectationem/ eo modo quod ania stat in medio et in omni parte corporis. quem vos nescitis. etiam uideatis etus humanitatem. Tertio modo exponit secundum eundem Origenem. quantum ad efficientiam seu influentiam. nam cor est in medio animalis. et ponit aliquando in intellectu: iuxta illud Psalmus. Dixit insipiens in corde suo. Ille intellectu non sit potentia alligata organo: quod corde sic a principali membro procedit uita et motus et operatio animalis. Christus ergo cum sit per se et sapientia per effectum suum est in omni intellectu cum omni per se et omnis sapientia sit quod dicitur participatio diuini uerbi. Et quod intellectu etus per corde ponit. sequitur quod per effectum suum sit alio modo medius: id est in corde: quod est in medio omnium. quem vos o superbia pharisei nescitis: excecatis superbia et mala uoluntate. Quarto secundum sanctum Thoma. et alios sic exponit. ut in his arguant sacerdotes et leuitae: qui se habent christum uenturum per scripturas. Medius inquit uestrum stetit. scilicet in scriptura: quod dicitur legitis: quem tamen vos nescitis: adeo ut non agnoscatis pharisei quem futurum putatis. Sequitur. (ipse est qui post me uenit: qui ante me factus est) Hoc autem exponit primo secundum Chrysostomum. Gregorium. Origenem. sic. (Post me uenit) nascendo/ baptizando/ predicando. nam tota uita et uersatio et predicatio et baptizatio Iohannis fuit ordinata ad susceptionem christi. uenit enim ut omnes crederent per illum. Iohannes. i. (qui ante me factus est) dignitate et scititate: quod me operet minus: illum autem crescere Iohannes. iij. Vel secundo modo potest exponi referendo ad ipsas perfectiores christi in quantum erat homo: quem fuit per gratiam et uirtutes et scientias. Licet enim Iohannes prius fuerit conceptus et natus: tamen ante quam Iohannes nasceretur christus fuit factus perfectus homo et multo excellentior quam aliquo tempore fuerit Iohannes. Unde subdit. Cuius non sum dignus ut gnus ut soluam calciam meam etc.) quod allegorice dictum est. Hoc est secundum Chrysostomum. uoluit dicere/ quod non esset dignus esse minister eius. secundum Gregorium. uoluit dicere quod non erat dignus usurpare sibi nomen christi: quod est spiritus ecclesie. Nam secundum more legis mosaice/ ut patet Deuter. xxv. cum quis relicta uxore sine semine moriebatur: propinquior ei accipiebat uxorem eius/ et suscitabat ei seminem. quod si propinquissimus non haberet: ille qui secundo loco erat/ accipiebat eam: ita tamen quod prius soluebat calciam suam de pede poris. Vel aliter secundum eundem: quod calciamera quod ex mortuorum animalium pedibus sunt: humanitas nostra mortalitatem designat: per pedes uero diuinitas. Soluere igitur corrigiam calciam meam est enucleare mysterium incarnationis: quod nullus sufficit. Licet autem isti duo sensus Gregorii uideantur spirituales: tamen credo quod sint litterales: maxime primus. Ad certitudinem autem huius referuntur subiungitur locus cum dicitur. (Hec in bethania facta sunt trans iordanem ubi erat Iohannes baptizans.) in media. scilicet in multitudine ut dicit Chrysostomus. Et secundum eundem exemplaria emendata non habent bethania: quod est in more olueti: sed habent bethabara: quod est uilla trans iordanem. et idem tenet Origenes. Uel tamen potest dici ut dicit sanctus Thoma. super Iohannes. quod cum librum tam grecum quam latinum non habent bethabara: sed bethania dicitur: duplex est bethania. una in monte oliueti: alia trans

In vigilia Natiuitatis dñi.

Jordanē. Sz hec pte nō berbanla: sz
berhabora dr: fm Dñg. z Chryf. vr di
Doralr ioānes q pparat (ctū est.
vñ chio ad cor humanū fcat pdicatore
Debet g pdicator esse vox pfecta. Est
aut pfecta vox fm Jñs. si est alra: sua
uis: z clara. vñ g pdicatio pfecta celestia ēē
z feruēs: z nō obscurata scādalis vl ig
rātia. Debz etiā clamare z dirigere sic
ioānes. Quō aut est: an chis incederet
calciat? vel discalciat? Vñ em q discal
ciat? incederet aliqb. qbusdā pō vr op
postū. z mag est pcertario de h int Al
col. de ly. z Paulū burgē. Dar. j. Sz
pitas est id qd Aug. dr in ll. de pb dñi
vbi ait. De his calciatēz qb calciati
sum? pfortat me dñs iesus. qz nīss calci
at? fuisset: de eo ioānes nō dixisset. Lu
lus non sum dign? corrigā calciatēz
soluere. Surrepat g hūana p̄sup̄tio di
cēs. ego euāgelii suo: qz nudo pede am
bulo. hec ille. Qd pō dr Dar. x. q chis
pcepit aplis ne portarēt calciatēz: in
telligit fm s. Tho. sup Dar. z Aug.
de con. euā. ne portarēt calciatēz alia
ab his qb actu erant calciati. Vñ z fm
Dar. c. vj. erāt calciati sandalijs: q vr
dr s. Tho. sup Dar. erāt calciatēz
pauper. Pro his aduerse q illa pba q
ibi ponunt. s. Dar. x. vbi p̄uallr dicit.
Nolite possidere auz neq argētū: neq
pecuniā i zonis vris: nō perā in via: ne
q duas tunicas. i. vestes duplites. vr ex
ponit s. Tho. sup Dar. neq calciatēz
ta: neq p̄gā. dign? est em opart? merce
de sua. Ista inq pba duplr exponunt.
P̄no sz Hiero. z Chry. q dicit q ista
fuerit aplis tradita p modū p̄cepti solū
p eo tpe q pdicabāt iudeis: q pdicatori
bus puidere p̄uenerant. i. vsq ad ch̄i
passionē. Et hūc p̄sonat dictū ch̄i tpe
sue morte: qd h̄z Luc. xxij. Quā misi vos
inqt sine sacculo. i. bursa z perā: z calci
amētis: nūqd aliqd defuit vob? At illi
dixerūt. Nihil. Dixit g eis. Sz nūc q h̄z
sacculū rollat s̄tr z perā. z h̄o. qz extūc
bebant gētibz pdicare. Aug. pō expōit
vr in istz p̄bis nīl fuerit p̄ceptū aplis/
neq p̄ultū: sz fuerit eis data licētia. cō
sequit (vr dr) mel? faciebāt q ista nō ac

ceptū sumpt? ab his qb pdicabāt: et
suabāt q̄ suātes. Vñ z Paulus lucra
bat maibz suis ne acciperet ab alijs. Sed
endū ē ēr q Dar. vj. dr q apli deberēt
portare p̄gā qd h̄ Dar. negat. sz vr dr
Aug. vn? metaphortice: z ali? ad lraz su
mit p̄gā. Dar. g vr qdā dicit p p̄gā
intelligit subsidii r̄paliū. Dar. pō ad
liam accepit: qz iudeoz doctores p̄gā
in signū doctrie ferre cōsueuit. Amē.

In vigilia natiuitatis dñi. Textus euāgelij Dar. i ca.

Quoniam essis despōsata m̄
iesu maria ioseph anq̄
p̄uenirēt inuenta est in
vto h̄is de sp̄scō. Jos
seph aut vir ei? cū esset iust? et
nollet eam traducere: voluit oc
culte dimittere eā. Hec autē eo
cogitāte ecce angelus dñi in so
mnis appuit ei di. Ioseph fili
david noli timere accipe maria
cōiugem tuā: Qd em in ea na
tum est de sp̄scō est. Pariet
aut filiū: et vocabis nomē eius
iesum. Ip̄e em saluū faciet pos
pulū suū a peccatis eoz.

Quoniam esset desponsa
ta m̄ iesu. Dar. j. In p̄nti
euā. tāgunr trta p̄icra q̄ st. cō
ceptio: fluctuatio: reuelatio.
Quātū ad p̄mū sc̄edū est lralit? q̄ fm
doctrinā s. Tho. ij. p. q. xxij. art. ij. brā
p̄go qn̄ p̄cepit ch̄m erat desponsata et
etiā domi hita: qz. s. lā adduxerat eā to
seph ad domū suā. Alit em non fuisset
sufficēt p̄sum fame ei? s. si nō fuisset
tpe sui p̄cepti i domo sp̄scō. qz sz Chry.
dedec? est puelle etiā desponsate i domo
patna p̄tpe. Sz h̄ est duplex dubitā
tio. P̄ia qre chis voluit de desponsata
nasci? Ad h̄ r̄r vr s. feria. iij. p̄st ter
tiā dñicā. Scda qre st erat tam i domo
sp̄scō nō cōuenerat carnalr. Ad h̄ dr q